

Sammanfattning

Fortsatt starka förväntningar i Uppsala län

Den ekonomiska aktiviteten i euroområdet är fortsatt övervägande svag, och den förväntade återhämtningen har avstannat något. När de större ekonomierna i euroområdet såsom Tyskland och Italien fortsätter uppvisa skrala tillväxttal får det följd effekter i övriga länder. Världsekonomin drivs främst framåt av USA, där man noterar höga tillväxttal och sjunkande arbetslöshet. I Sverige har den inhemska efterfrågan i ekonomin varit fortsatt stark, och tillsammans med ökande bostadsinvesteringar utgör dessa underlaget för den något svaga men relativt stabila nationella tillväxten vi har i nuläget. För Uppsala län, som har en stor andel sysselsatta inom tjänstesektorn, har det varit betydelsefullt för länets egen sysselsättningsutveckling och tillväxt.

I höstens intervjuundersökningar som Arbetsförmedlingen genomfört framkommer att arbetsgivarna i Uppsala läns näringsliv har fortsatt starka förväntningar på den framtida efterfrågan. Arbetsförmedlingens konjunkturindikator har visserligen sjunkit något sedan vårens undersökning, men ligger fortsatt över normalt förväntningsläge. Vidare pekar anställningsplanerna uppåt i de flesta näringsgrenar enligt intervjuundersökningen, om än i olika utvecklingstakt. På två års sikt förutser arbetsgivarna dessutom en ännu större ökning.

Antalet sysselsatta ökar

Arbetsförmedlingen gör bedömningen att antalet sysselsatta i Uppsala län kommer att ha ökat med 1 800 personer i slutet av innevarande år, samt med ytterligare 2 000 i slutet av 2015. Den offentliga sektorn, som utgör en stor och viktig del av länets arbetstillfällen, har haft starka sysselsättningsökningar de senaste åren och väntas fortsätta öka. Tack vare hög hushållskonsumtion fortsätter många av de privata tjänstenäringarna att utvecklas och expandera, vilket också leder till ökade sysselsättningsförändringar. Detta gäller särskilt för delbranscherna handel samt finansiell verksamhet och företagstjänster. Konjunkturen inom byggverksamhet har vänt upp och bostadsbyggandet har tagit fart i Uppsala län. Dock förutses sysselsättningen inte riktigt öka lika snabbt inom prognosperioden. För industrin, som i större utsträckning är exportberoende, väntas antalet sysselsatta vara relativt oförändrat. Sammantaget är prognosen att sysselsättningen i Uppsala län ökar med 1,3 procent för innevarande år och 1,4 procent i slutet av 2015.

Lägst arbetslöshet i landet

Uppsala läns arbetsmarknad är relativt stabil tack vare en mångsidig arbetsmarknad med stor privat och offentlig tjänstesektor. Dessutom bidrar närheten till Stockholms arbetsmarknad till länets förhållandevis låga arbetslöshet, som fortsatt är lägst i landet. Arbetsförmedlingens månadsstatistik över inskrivna arbetslösa har i stort legat på en oförändrad nivå sedan 2011, men sedan hösten 2013 har antalet inskrivna arbetslösa börjat minska. I oktober 2014 hade

antalet inskrivna arbetslösa minskat med 1 300 personer, jämfört med föregående år, varav kvinnor i större utsträckning än män. Den nedåtgående utvecklingen bedöms hålla i sig under prognosperioden och antalet inskrivna arbetslösa förväntas sammanlagt minska med 1 200 personer under innevarande år och med ytterligare 900 mot slutet av 2015. Därmed är prognosen att den relativa arbetslösheten uppgår till 4,7 procent av den registerbaserade arbetskraften (16-64 år) år 2015. Uppsala län väntas fortsättningsvis ha landets lägsta arbetslöshet i slutet av prognosperioden.

Många möter en fortsatt tuff arbetsmarknad

Arbetsförmedlingen har identifierat fyra grupper som i genomsnitt möter en svårare arbetsmarknadssituation och därför löper större risk att bli långvarigt arbetslösa. Dessa grupper är personer med högst förgymnasieutbildning, funktionsnedsatta med ett funktionshinder som medför nedsatt arbetsförmåga, utomeuropeiskt födda samt arbetslösa i åldrarna 55-64 år. Två av tre inskrivna arbetslösa i Uppsala län ingår i någon av de så kallade utsatta grupperna och har större svårigheter att själva lösa sin arbetsmarknadssituation. Arbetslösheten för dem som har högst förgymnasial utbildning är exempelvis mer än dubbelt så hög jämfört med dem som har en gymnasial utbildning. En inte försumbar andel av de inskrivna saknar dessutom fullständig grundskoleutbildning. Vidare har utrikes födda en arbetslöshet som är över tre gånger högre än arbetslösheten för personer födda i Sverige. Statistiken visar också att bland de inskrivna arbetslösa med utomeuropeisk bakgrund har antalet inskrivna börjat öka igen, efter en viss tids nedåtgående utveckling.

Även om den gemensamma nämnaren för de utsatta grupperna är risken att hamna långa tider i arbetslöshet, skiljer sig de specifika utmaningarna som respektive grupp står inför. Andelen i de utsatta grupperna som går ut i ett arbete med stöd ökar, samtidigt som andelen utsatta som får jobb utan stöd minskar. Det är därför viktigt att Arbetsförmedlingen fortsätter med riktade insatser mot dem som har det svårast på arbetsmarknaden.

Samtidigt kommer matchningsuppdraget att bli allt svårare för Arbetsförmedlingen, i takt med att konjunkturen förbättras och efterfrågan på arbetskraft ökar. Många arbetsgivare får det svårare att hitta efterfrågad kompetens, och bristsituationen på arbetsmarknaden kan komma att förvärras, särskilt inom vissa yrkesområden som det redan i nuläget råder brist inom.